

Man gik derpå til den som punkt 1 på dagsordenen opførte sag, der var:

Valg af 2 medlemmer og 2 stedfortrædere til ankenævnet vedrørende visse landbrugs-ejendommers brug og overgang til selveje.

(Jfr. tidenden sp. 46).

Valg blev: *Chr. Rasmussen* med stedfortræder *Teichert* og *Søren Andersen* med stedfortræder *Peter Larsen*.

Formanden: Folketingsmand Heilesen har meddelt mig, at han ønsker til finansministeren at stille følgende spørgsmål:

„Med hvilken begrundelse har finansministeriet ændret reglerne for overtagelse af grundforbedringslån ved ejerskifte?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

I skrivelse af dags dato anmoder boligministeren om, at der må blive valgt et nyt medlem til folketingets udvalg vedrørende bymæssige bebyggelser i stedet for folketingsmand Martin, der har ønsket at udtræde af udvalget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages kl. 13⁴⁵.

Mødet udsat kl. 12⁰⁶.

Mødet genoptaget kl. 13⁴⁵.

Formanden: Medlemmer af folketinget *Jørgen Jørgensen* (Ullerup), *Alfred Bøgh*, *Erik Eriksen*, *Gottschalck-Hansen*, *Thorkil Kristensen*, *Aksel Møller*, *Sønderup*, *Poul Sørensen*, *Thestrup* og *Øllgaard* har meddelt mig, at de ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om foranstaltninger i anledning af 11. almindelige vurdering.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Jørgen Jørgensen* [Ullerup]): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning* om foranstaltninger, der efter forslagsstillernes opfattelse er nødvendiggjort af den 11. almindelige vurdering til ejendomsskyld. Som følge af det voldsomme fald i kronens købekraft og en desværre almindeligt udbredt følelse af, at denne bevægelse ikke synes at standse, er priserne — især på landbrugsejendomme — skruet op i en højde, som intet har med rentabilitet at gøre. Vi er her i den situation, at ingen, der ikke er nødt til at sælge, tør gøre det, fordi de ikke ved, hvad den eventuelt frigjorte kapital vil være værd om få år. Samtidig skal den ungdom, der vokser op, skaffe sig et hjem og en arbejdsplads. Handlerne foregår således i det såkaldte sælgers marked med de deraf flydende priser. En lignende situation som for landbruget foreligger faktisk for ejendomme af næsten alle kategorier både i by og på land. Man må derfor finde det rimeligt, at de formuestigninger, der her fremkommer som følge af en skønsmæssig vurdering — og som ikke giver sig udslag i større indkomster af ejendommene — ikke medfører en stigning i formueskatterne, som der savnes saglig baggrund for.

Det vil også være rimeligt at åbne adgang for, at købstadkommunerne, hvis promiller blev fastlagt for 2 år siden gældende for 4 år, og som hvilede på den nuværende ejendomsskyld, kan ændre promillerne, således at skattebyrden ikke forøges for den enkelte ejendom.

Jeg skal om de bestemmelser i forslaget, der omhandler ændringer i loven om beskattning af faste ejendomme til staten og om kommunale ejendomsskatter, bemærke, at det er i overensstemmelse med forslaget formål, at de skattefrie fradrag på bygningerne afstemmes efter stigningerne ved den nye vurdering; men det er forslagsstillernes bestemte opfattelse, at der ikke i denne forbindelse bør ske en forrykning af forholdet mellem skatterne på jord og bygninger.

Ud over det her nævnte er det også nødvendigt af hensyn til sygekassegrænsen at foretage en ændring i de gældende formue-

[Jørgen Jørgensen (Ullerup).]

grænser; man kommer ellers i mange tilfælde til at slette f. eks. en hel del gamle mennesker, der uden nogen større indtægt sidder i deres eget hus, som i øvrigt i mange tilfælde ville være lavt prioriteret. Disse medborgeres økonomiske stilling forbedres jo ikke ved en formuestigning på papiret.

Værdien af bolig i eget enfamilieshus fastsættes som bekendt administrativt af ligningsrådet med en bestemt procent af ejendomsskylden. Jeg skal på forslagsstillerens vegne anmode finansministeren om at henstille til ligningsrådet, at den procent, der skal gælde for skatteåret 1957-58, sættes således, at boligværdien ikke forhøjes for disse ejendomme mere, end at den gennemsnitligt kommer til at svare til den almindelige stigning i huslejeniveaueu. Mange af disse medborgere kører jo med så stramme budgetter, at der ikke skal meget til for at slå bunden væk under deres økonomi. Jeg tror, vi her befinder os på et område, hvor megen forsigtighed bør tilrådes.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale det fremsatte forslag til beslutning til det høje tings velvillige behandling og vedtagelse.

Forhandlingen om statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38 ved folketingsårets åbning genoptoges.

(Redegørelsen findes i tidenden sp. 1, foregående forhandling sp. 74, 146 og 206).

Erik Eriksen: Den højtærede statsminister er jo en dygtig polemiker, der heller ikke går af vejen for en god finte. Alligevel tror jeg, at et flertal vil give mig ret i, at hverken åbningstalen forleden eller svaret i dag gav indtryk af en statsminister med et positivt og konstruktivt program. Det var snarere dette med at holde den gående og håbet om at kunne komme til at tale om noget andet end det, åbningstalen skulle danne grundlag for.

Den højtærede statsminister har i og for sig gjort mig svaret let. Han kunne ikke lide min udtalelse om, at jeg savnede regeringens hensyntagen til andres standpunkter,

men det lød for mig, som om den højtærede statsministers forargelse ikke virkede helt ægte. Virker det ikke også påfaldende, når statsministeren i en af talens besynderlige selvmodsigelser spørger, om jeg tør give ham et råd i spørgsmålet om kreditstramning? Hvis nu den højtærede statsminister vil gøre sig den ulejlighed at tænke tilbage eller huske tilbage, så gav jeg i bedste mening regeringen råd i dette spørgsmål så tidligt som i januar 1954. Jeg havde dengang i en offentlig tale lejlighed til at opridse, at der efterhånden ville ske det, at regeringens økonomiske politik med usvigelig sikkerhed ville have kreditstramning og højere skatter til følge; jeg sagde en hel del herom og pegede på andre veje. Senere, da udviklingen gav mig ret, nævnte jeg muligheden af en diskontoforhøjelse, og dengang søgte den socialdemokratiske presse nærmest at fremstille mit råd som en slags landsforræderisk handling. Den højtærede statsminister kan godt finde noget om dette, hvis han vil give sig tid dertil, og den højtærede statsminister må undskylde, at jeg ikke i dag på denne baggrund føler særlig trang til at komme med så detaljerede råd, som han nu efterlyser.

Må jeg blot påpege, at når den højtærede minister nævner lærlingeloven som et eksempel på, at der er taget hensyn til oppositionen, skulle statsministeren se efter, hvad hans ordfører understregede, nemlig at socialdemokratiet desværre havde stået over for et liberalt flertal, som de ikke kunne magte; havde de haft magten, var loven naturligvis blevet helt anderledes. Det var altså den liberale front, der gjorde udslaget. Det var ikke udtryk for forhandlingsvilje, men udtryk for, at man savnede styrke, og jeg tror, at den højtærede minister ved nærmere eftertanke må indrømme, at det kan man egentlig ikke bruge som et udtryk for forhandlingsvilje.

Må jeg så vedrørende min kritik af åbningstalens indhold i øvrigt sige, at der med den nye grundlovs § 38 var tilsigtet noget, der skulle være helt anderledes end under den gamle, hvor vi jo startede med en finanslovdebate. Der var tænkt på en fyldigere og mere motiveret redegørelse for landets stilling og for regeringens lovgivningsplaner.

Den højtærede statsminister ved jo, at jeg slet ikke hører til dem, der ønsker at